
Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van enkele andere fiscale wetten in verband met de openstelling van bezwaar en beroep tegen een aantal fiscale beschikkingen (24868).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Gemeentewet, de Waterschapswet, de Wet op de inkomstenbelasting 1964, de Wet op de vermogensbelasting 1964, de Algemene wet inzake rijksbelastingen, alsmede de Wet waardering onroerende zaken (Aanpassingswet Wet waardering onroerende zaken) (25037).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van Dijk** (CDA): Voorzitter! Het aftellen naar het offensief van de gecombineerde strijdkrachten van de belastingdiensten van het Rijk, de gemeenten en de waterschappen, verenigd op basis van de Wet waardering onroerende zaken, de WOZ, is begonnen. Het geschut wordt vandaag in stelling gebracht, als althans deze Kamer daaraan haar medewerking geeft. Het slagveld ligt open. Het land is geheel in kaart gebracht. Ontvluchten kan niet meer. Op het moment dat wij het glas heffen op het nieuwe jaar, 1 januari 1997, gaat het offensief van start.

Ontvluchten kan niet meer, maar in onze humane tijd is de naamloze massa van potentiële slachtoffers wel een kalmeringsmiddel toegevend in de vorm van een grafiek waaruit zou blijken dat wij er bijna allemaal op vooruitgaan. Maar wie de kleine lettertjes van de bijsluiters bij het kalmeringsmiddel leest, zal ontdekken dat het middel alleen maar werkt voor de moeilijk te identificeren groep van contribuabelen die de juiste waarde van hun huis hebben opgegeven, wat dat ook moge zijn. Gaat u er toch op achteruit? Jammer, eigen schuld, dikke bult. Dan had u maar eerder een hogere waarde moeten opgeven. Maar dat, voorzitter, is nu echt een

gotspe. Want welke modale woningbezitter kan bij benadering vaststellen, wat de juiste waarde van zijn huis is? Zijn woning en het comfort daarvan zijn niet veranderd. Zijn huis is ouder geworden en wat duurder in onderhoud. Van de gemeente heeft hij enkele jaren geleden vernomen dat zijn huis op een bepaald bedrag wordt gewaardeerd, maar de Rijksbelastingdienst heeft hem weer een ander bedrag opgegeven. Natuurlijk heeft hij gehoord dat de prijzen de laatste jaren gestegen zijn, maar dat is de algemene trend. De waardeontwikkeling verschilt sterk tussen gemeenten en tussen wijken binnen een gemeente, tussen waardeklassen en type woningen en ook het landelijk en plaatselijk gevoerde woningbeleid blijkt van invloed te zijn. De modale woningbezitter doorgrondt die waardebepalende factoren niet, laat staan dat hij ze kan toepassen op de eigen individuele woning. Hem toch verantwoordelijk houden voor de juiste waardevaststelling van die woning is een fictie, een fictie die zelfs de meest gezagsgetrouwe burger tot een potentiële belastingontduiker maakt.

Het was dan ook met overtuiging dat de CDA-fractie twee jaar geleden voor de Wet waardering onroerende zaken stemde, want daarmee raken wij die fictie kwijt. Onder verantwoordelijkheid van de gemeenten wordt de waarde van alle onroerende goederen op deskundige wijze vastgesteld met als peildatum 1 januari 1995. Voor een aantal jaren ligt die waarde vast en vormt ze, met enkele uitzonderingen, de basis voor alle belastingen waarin die waarde een rol speelt. Voor degenen die het niet met de waardevaststelling eens zijn, staat een behoorlijke beroepsprocedure open. De wet verschaft de belastingbetaler zodoende een veel grotere mate van zekerheid omtrent de waarde van zijn onroerend goed die de overheid als belastingheffer in aanmerking zal nemen dan voorheen het geval was.

Ware het zo dat het nu ter tafel liggende wetsvoorstel slechts de invoering van de Wet waardering onroerende zaken in de verschillende belastingen op rijks-, gemeentelijk en waterschapsniveau zou invoeren, dan zouden wij weinig bezwaren tegen dit wetsvoorstel hebben gehad. Onze vragen zouden niet zozeer aan de regering gericht zijn als wel aan onze collega's van de

VVD-fractie. Hoe is het mogelijk dat zij twee jaar geleden zulke fundamentele bezwaren had tegen de Wet WOZ, terwijl zij nu zo moeiteloos akkoord schijnt te gaan met een wetsvoorstel dat dezelfde wet wil gaan invoeren? Hoe legt zij dat haar kinderen uit?

Deze waardebepalingsoperatie die over veertien dagen in werking moet treden en de waarden voor vier jaar fixeert, wordt echter ernstig ontsierd door het regime dat voor de 268 zogenaamde wetsfictiegemeenten is ontworpen, gemeenten waarin de taxaties niet op de peildatum 1 januari 1995 hebben plaatsgevonden, maar een of enkele jaren daarvoor. Voor die gemeenten is door de Rijksbelastingdienst en niet door de gemeenten een onderzoek uitgevoerd dat heeft geleid tot ophogingspercentages om die waarde op het niveau van 1 januari 1995 te brengen. De percentages verschillen per gemeente en kunnen oplopen tot 35. Ik noem Amsterdam 30%, Gorkum 30%, Eindhoven 20%, Den Haag 12% en Kerkrade 12%. Ik doe maar een greep uit de 268 gemeenten. Alleen het feit al dat deze percentages per gemeente uniform, als het ware forfaitair worden toegepast, maakt het onvermijdelijk dat ze grote foutenmarges bevatten met betrekking tot de werkelijke waarde van de individuele woning. In zo'n situatie zou een wat ruimhartiger bezwaar- en beroepsprocedure voor de hand hebben gelegen om de vernietigende werking van de inslag van dit soort projectielen wat te matigen. Vooral omdat de getroffen huiseigenaar voor vier jaar aan deze waardebepaling vast zit. Niets is echter minder waar! De bewijslast ligt geheel bij de eigenaar. De niet geringe kosten van hertaxatie en juridisch advies zijn geheel voor zijn rekening. En zelfs als hij het bewijs van overwaardering levert, heeft dat alleen maar effect als de vastgestelde waarde ten minste 20% met een maximum van f 10.000 boven de werkelijke waarde uitgaat.

Ik noem dit om nog maar even bij de beeldspraak te blijven, grof geschut. Het vuurt projectielen af die niet alleen het doel raken maar ook alles doden wat zich binnen een afstand van 20% van dat doel bevindt; overkill om alle verzetsharden meteen uit te roeien. Anders gezegd, om het ook door de Raad van State voorziene grote aantal